

[Poul Hansen (Kalundborg).]

foreslået for et år. Man kan rejse det spørgsmål, om det ikke burde have været foreslået for de 2 år, hvori mæglingforslaget skal gælde, men jeg forstår, at der med det ene års løbetid ikke fra regeringens side er taget den stilling, at lovens bestemmelser ikke skal kunne gælde længere. Dernæst fastsættes der i henhold til forslaget om ændringer i monopolloven et prisstop for de områder, der er omfattet af monopollovens anmeldelsespligt, altså områder, hvor konkurrencen er begrænset.

Formålet er således at undgå, at de omkostningsstigninger, som måtte indtræde i den kommende tid, afsætter sig i større avancer, ligesom lovforslagene også går ud på, at de noget forhøjede lønomkostninger, i den udstrækning det er muligt, bæres af virksomhederne selv. Denne sidste bestemmelse har sin baggrund dels i de betydelige overskud, som en lang række virksomheder har kunnet indtjene, dels i den stadig fortsatte forbedring af produktiviteten. Dette sidste forhold skulle i virkeligheden betyde, at der skulle være muligheder for at yde lønforhøjelser, uden at disse behøver at omsætte sig i stigende priser. Ja, på lidt længere sigt skulle de stadige tekniske fremskridt jo medføre — således som vi også har set det på nogle områder — at der både kan ydes lønforbedringer og samtidig ske fald i priserne, i hvert fald et relativt fald.

Den del af de foreliggende lovforslag, som jeg her har omtalt, er så meget mere berettiget, som de uomtvistelige forbedringer, arbejderne opnår ved mæglingforslaget, er af moderat natur. Ser man bort fra sygelønsordningen og det særlige lavtlønstillæg og de forbedringer, der er opnået ved lokal forhandling, må man vel sige, at de egentlige generelle lønforbedringer ikke yder væsentligt mere end erstatning for de tab, som prisstigningerne har påført lønarbejderne derved, at lønreguleringen efter pristallet først kommer nogle måneder efter, at prisstigningerne er indtrådt. På denne baggrund er det efter vor opfattelse fuldt berettiget, at de erhvervsdrivende indenfor handel, håndværk og industri ikke kan beregne sig øgede avancer på grund af omkostningsstigningerne. Den tankegang, som ligger bag lovforslagene, er jo i og for sig den samme, som man fandt i den udtalelse,

der blev vedtaget til regering og folketing af De samvirkende Husmandsforeninger i Fyns Stift den 4. april, en udtalelse, som jeg tidligere har haft anledning til at henvise til, men hvis bemærkninger om de forhold, vi her diskuterer, jeg gerne med den højtærede formands tilladelse vil have lov til at citere — det er slutningen af resolutionen:

„Under hensyn til de store udbytter, der er deklareret i den seneste tid, anser bestyrelsen det for berettiget at advare imod, at den skitserede lønforhøjelse omsættes i stigende varepriser.

Vi må derfor advare imod en stigning i avancerne til dækning af større lønudgifter med de deraf følgende konsekvenser: stigende omkostninger og nye lønkrav til skade for de eksporterende erhvervs konkurrenceevne“.

Jeg nævner dette, fordi der i den store befolkningsgruppe, der her er tale om, vises forståelse for de synspunkter, der ligger bag regeringsforslaget.

Kapitel II i forslag til lov om indseende med priser omhandler det meget vigtige spørgsmål om offentlighed omkring prisdannelsen. Under behandlingen i fjor af monopolloven — under udvalgsbehandlingen bl. a. — blev dette offentlighedsprincip indgående drøftet, og det kan vel ikke være skjult for nogen, at vi fra vor side fandt, at man ikke nåede en helt tilfredsstillende løsning. Det foreslås nu, at monopohtilsynet får en udvidet beføjelse til at iværksætte undersøgelser af prisdannelsen og til at holde offentligheden underrettet om resultatet af sådanne undersøgelser. Vi lægger megen vægt på denne bestemmelse, og vi lægger ganske særlig vægt på, at der gøres så meget som muligt for, at offentligheden på virkelig effektiv måde gøres bekendt med sådanne undersøgelseres resultat. Såvidt jeg har kunnet følge forholdene, har dagspressen i det store og hele ikke hidtil i altfor stort omfang interesseret sig for meddelelser af denne art fra prismyndighederne, nu monopohtilsynet, og jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede handelsminister, om man har overvejet, på hvilken måde man i højere grad kan få sådanne oplysninger ud til hele befolkningen. Er der en mulighed for her at tage radioen til hjælp, forhåbentlig på en bedre måde end ved den hjælp, som radioen har ydet gen-